

Mini audyt

Kompleksowy zbiór konkretnych rozwiązań zgłoszonych przez uczniów w ramach mini audytów prowadzonych w ramach projektu Przedsiębiorczość z głową - ekologika w codziennym działaniu. Dokument zawiera 12 obszarów tematycznych z problemami zidentyfikowanymi w szkołach oraz praktyczne pomysły na ich rozwiązanie – od oszczędzania zasobów po budowanie świadomości ekologicznej.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MIEDZIOWE
STOWARZYSZENIE

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra

Minister
Edukacji

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Marnotrawstwo Jedzenia i Stołówka Szkolna

Problemy zidentyfikowane

- Zbyt duże porcje na stołówkach skutkujące wyrzucaniem posiłków
- Niska jakość jedzenia – uczniowie nie jedzą tego, co im nie smakuje i nie wygląda dobrze
- Brak dialogu między kuchnią a uczniami dotyczącego preferencji żywieniowych
- Porcje są takie same dla wszystkich, bez możliwości wyboru wielkości

Konkretne pomysły uczniów

Samoobsługa porcji

Wprowadzić samoobsługę porcji – uczniowie sami nakładają sobie ilość (pod kontrolą nauczycieli)

Konsultacje menu

Konsultacje menu 2× w semestrze – ankiety żywieniowe, zapytanie uczniów o preferencje

Współdecydowanie

Współdecydowanie o jadłospisie – uczniowie mają głos o tym, co się gotuje

1

Akcja "Zero Waste Lunch"

Jeden tydzień bez marnowania jedzenia, konkurs i nagrody

2

Edukacja klimatyczna

Pokazanie realnego wpływu marnowania jedzenia

3

Dzielenie się jedzeniem

Jeśli ktoś nie zje, może dać innemu uczniowi zamiast wyrzucania

4

Menu sezonowe

Więcej warzyw sezonowych, mniej importu

Oszczędzanie Wody i Toalety

Problemy zidentyfikowane

- Kapiące krany w toaletach
- Uczniowie nie zakręcają wody przy myciu rąk
- Wycieki i nieszczelne spłuczki
- Brak świadomości o zużyciu wody
- Rozlewanie wody przy poidelkach

Konkretne pomysły uczniów

Rozwiązania techniczne

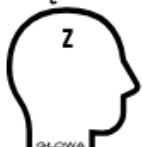
1. Naprawy instalacji wodnej – roczny przegląd kranów, spłuczek, ciśnienia
2. Wymiana kranów na automatyczne – czujniki lub z regulacją strumienia
3. Poidelka i dzbanki filtrujące

Działania edukacyjne

1. Kontrola przez uczniów – "Eko-patrol wody" – co dzień inny uczeń sprawdza, czy nie kapią krany
2. Plakaty edukacyjne – "Zakręć kran! Każda kropla się liczy"
3. Zgłaszanie przecieków – system, gdzie każdy uczeń może zgłosić problemami kapiący kran
4. Analiza rachunków za wodę – pokazanie realnych kosztów, ile szkoła płaci za marnowanie

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MIEDZIOWE
STOWARZYSZENIE

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra

Minister
Edukacji

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Oszczędzanie Energii i Światła

Problemy zidentyfikowane

- Światła włączone w pustych salach
- Tablice interaktywne pracują bez potrzeby
- Komputery pozostawiane włączone przez całą noc
- W jasny dzień pali się pełne oświetlenie
- Urządzenia w stand-by pobierają energię

Czujniki ruchu

Czujniki ruchu w toaletach i korytarzach – światło zapala się automatycznie

Wyłączniki czasowe

Wyłączniki czasowe w salach – światło gaśnie automatycznie po 15 minutach braku ruchu

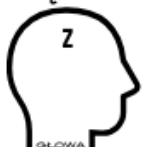
Eko-dyżury

Uczniowie wyznaczeni do wyłączania światła, gdy wychodzą ostatni z klasy

Konkretne pomysły uczniów

1. Częściowe oświetlenie w jasne dni – włączanie tylko połowy światła, gdy jest jasno
2. Gaśmy tablicę i komputer – nalepki przypominające: "Wychodząc, zgaś sprzęt"
3. Kontrola LED-ów na urządzeniach – przeanalizowanie, które urządzenia mają włączone wskaźniki
4. Analiza rachunków za prąd – pokazanie realnych kosztów zużycia energii

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MIEDZIOWE
STOWARZYSZENIE

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra

Minister
Edukacji

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Segregacja i Zmniejszenie Odpadów

Problemy zidentyfikowane

- Brak koszy do segregacji lub są w niedostatecznej ilości
- Uczniowie nie wiedzą, jak segregować
- Zaśmiecenie wokół koszy – papier i śmieci na podłodze
- Nadmiar opakowań plastikowych w sklepikach szkolnych
- Brak świadomości na temat recyklingu

Kosze na każdym piętrze

Co najmniej 3 rodzaje: papier, plastik, reszta

Edukacja segregacji

Plakaty z kolorami i symboliką, szkolenie dla wszystkich

Mapowanie odpadów

Uczniowie rysują mapy, gdzie jest największe marnotrawstwo

Eko-patrol

Uczniowie pilnują, czy wszyscy segregują poprawnie

Dodatkowe pomysły

- Ograniczenie jednorazowych opakowań – promowanie wielorazowych butelek, talerzy, łyżek
- Akcje zbierania surowców – np. zbiórka ubrań, które trafią do recyklingu
- Pojemniki zamiast foliowych toreb – każdy uczeń ma swój pojemnik na lunch
- Zakupy w lumpeksach – promocja drugiego obiegu odzieży zamiast fast fashion

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MIEDZIOWE
STOWARZYSZENIE

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra

Minister
Edukacji

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Oszczędzanie Papieru i Komfort Termiczny

Oszczędzanie Papieru i Drukowanie

Problemy zidentyfikowane

- Nadmierne drukowanie testów i materiałów
- Papierowe ręczniki w toaletach
- Dekoracje jednorazowe na szkolne imprezy
- Zbyt częsta wymiana podręczników
- Ulotki papierowe zamiast wiadomości elektronicznych

Konkretne pomysły uczniów

1. Testy i sprawdziany na tabletach – cyfrowe testy bez druku
2. Ograniczenie liczby testów – zamiast każdy tydzień, test co dwa tygodnie
3. Podręczniki cyfrowe – e-booki dla uczniów zamiast papierowych
4. Giełda podręczników między rocznikami – starsza klasa oddaje książki młodszym
5. Dekoracje wielorazowe – ozdoby szkolne na całe lata, nie jednorazowe

Komfort Termiczny i Ogrzewanie

Problemy zidentyfikowane

- Otwarte okna przy włączonych grzejnikach ("grzanie ulicy")
- Nieszczelne okna – niektóre sale są zimne, inne przegrzane
- Brak procedury wietrzenia
- Grzejniki pracują na maksimum przez całą zimę
- Uczniowie nie wiedzą, że należy zamknąć okno po przewietrzeniu

Konkretne pomysły uczniów

1. Procedura wietrzenia: ZAKRĘĆ GRZEJNIK- OTWÓRZ OKNO-4MIN-ZAMKNIJ OKNO – WŁĄCZ GRZEJNIK →
2. Regularne przeglądy instalacji grzewczej – kontrola kaloryferów i zaworów
3. Rolety zewnętrzne – zmniejszenie nagrzewania latem
4. Edukacja "Nie grzej ulicy" – plakaty, kampania zimowa
5. Termometry w salach – uczniowie widzą, kiedy jest za gorąco lub za zimno
6. Zgłaszanie problemów termicznych
7. Zajęcia na świeżym powietrzu – nawet zimą, zamiast siedzieć w przegrzanej klasie

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MIEDZIOWE
STOWARZYSZENIE

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra

Minister
Edukacji

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Czas, Relacje i Aktywność Offline

Problemy zidentyfikowane

- Uczniowie marnują czas na telefonach (scrollowanie)
- Mniej czasu na rozmowy i relacje interpersonalne
- Brak aktywności na świeżym powietrzu
- Nadmiar ekranów w domu i w szkole
- Uczniowie nie korzystają z boiska, sali czy biblioteki

01	02	03
Dzień bez telefonu	Limitowanie czasu ekranu	Promocja aktywności offline
Raz w tygodniu – alternatywa: gra planszowa, rozmowa, spacer	Max 2h poza szkołą, poza nauką	Turnieje, koła zainteresowań, gry
04	05	
Boisko i sala dostępne w przerwie	Biblioteka jako przestrzeń spotkań	
Promocja sportu zamiast telefonu	Czytanie, gry, rozmowy	

Dodatkowe inicjatywy

- Zajęcia na świeżym powietrzu – lekcje w parku, spacer edukacyjny
- Rozmowy bez przeszkód – wyznaczone czasy, gdy telefony są "offline"
- Edukacja: "Czas to zasób" – pokazanie, ile czasu tracimy na scrollowanie vs nauka/sport

Zrównoważone Kupowanie i Moda

Problemy zidentyfikowane

- Uczniowie kupują odzież fast fashion (Shein, Temu, H&M)
- Szybkie nudzenie się ubraniami – krótka trwałość
- Moda ma ogromny wpływ na środowisko: zużycie wody, pestycydy, transport, śmieci
- Brak budowania świadomości drugiego obiegu odzieży
- Influencerzy promują bezustanny shopping

Edukacja o fast fashion

"Fast fashion = szybkie śmieci" – pokaz, jak długo rozkłada się odzież, ile zużywa się wody, kto pracuje w fabrykach taniej odzieży

Giełdy ubrań szkolne

Uczniowie wymieniają się ubraniami

Zakupy w lumpeksach

Promocja drugiego obiegu zamiast nowych rzeczy

Konkretne pomysły uczniów

1. Szwalnia szkolna – naprawa rozdanych ubrań zamiast wyrzucania
2. Własny styl zamiast trendów – kampania "nosić to, co masz"
3. Ograniczenie ubrań do 10 fajnych rzeczy – wyzwanie na miesiąc
4. Materiały z recyklingu – promowanie ekologicznych marek

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MIEDZIOWE
STOWARZYSZENIE

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra

Minister
Edukacji

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Media, Technologia i Zaangażowanie Rodziny

Media, Technologia i Krytyczne Myślenie

Problemy zidentyfikowane

- Uczniowie wierzą w fałszywe informacje
- Niezdrowa zależność od mediów społecznościowych
- Brak umiejętności weryfikacji źródeł
- Reklamy promują nieekologiczny konsumpcjonizm
- Telefony zamiast rozmów

Konkretne pomysły uczniów

1. "Sprawdź, zanim uwierzysz" – kampania edukacyjna o faktach vs fakes
2. Weryfikacja źródeł – nauczanie, jak szukać artykułów z wiarygodnym źródłem
3. Wyłączanie reklam – blokady reklam na YouTube, telefonie
4. Analiza wpływu influencerów – "co promują i dlaczego?"
5. Edukacja: "Gdy kłamstwo klika szybciej – prawda ginie w szumie" – dyskusja o manipulacji
6. Tygodniowy detoks mediów – jedna szkoła wypróbowała: "bez TikToka przez tydzień"
7. Rozmowy zamiast komentarzy – promowanie realnych dyskusji offline
8. Aplikacje do monitorowania czasu – uczniowie widzą, ile spędzili na ekranie

Zaangażowanie Rodziców i Rodzina

Problemy zidentyfikowane

- Rodzice nie wiedzą, co robi szkoła na rzecz ekologii
- Marnowanie zasobów w domu – takie jak w szkole
- Brak spójności: szkoła uczy ekologii, a dom marnuje
- Rodzice nie są zapraszani do współpracy

Konkretne pomysły uczniów

1. Projekt "Dom zero waste" – rodzina zgłasza się do konkursu
2. Rozmowy z rodzicami – ankieta: co marnuje się w domu?
3. Wsparcie rodziny – poradnik "Jak zmienić nawyki w domu"
4. Akcja "Międzygeneracyjna edukacja" – dzieci uczą rodziców
5. Wspólne zakupy – rodzina kupuje mniej, ale lepiej
6. Weekend bez ekranu – całą rodziną rozszerza limit offline

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MIEDZIOWE
STOWARZYSZENIE

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra

Minister
Edukacji

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Wdrożenie Systemu i Unikalne Inicjatywy

Wdrożenie Systemu "Eko-Dyżurów" i Patrolów

Problemy zidentyfikowane

- Uczniowie nie widzą bezpośredniego wpływu swoich działań
- Brak odpowiedzialności – "jeśli wszyscy marnują, to i ja marnuję"
- Zaniedbania są niewidoczne – nigdy nikt nie naprawi kapiącego kranu

System motywacyjny

- Nagrody za sukces – klasa, która przez miesiąc nie marnowała energii, dostaje punkt
- System punktów – każda akcja ekologiczna to punkt, punkty = nagroda
- Widoczna tablica wyników – wszyscy widzą, która klasa oszczędza
- Podwyższenie roli uczniów – oni wdrażają, a nauczyciele wspierają

Unikalne Pomysły Wyjątkowe z Audytów

1	Połączenie stotówki szkolnej z seniorami (szkoła Jerzmanowa) Uczniowie zaproponowali, aby oszczędności z mniejszych porcji przeznaczyć na spotkania międzypokoleniowe. Praktyka: seniorzy jedzą z uczniami, dzielą się doświadczeniami. Efekt: edukacja + integracja społeczna + ekologia
2	Mapa miejsc marnotrawstwa w szkole Uczniowie stworzyli mapy, gdzie dokładnie szkoła "traci zasoby". Miejsce 1: kuchnia (jedzenie), Miejsce 2: toalety (woda), Miejsce 3: sale (światło). Format do powielania w innych szkołach
3	Analiza realnych rachunków szkolnych Uczniowie chcą zobaczyć faktyczne koszty prądu, wody, gazu. Np. "miesięczny rachunek za prąd to X zł". Cel: bezpośrednia edukacja poprzez liczby
4	Petycja do dyrekcji w sprawie wymiany kranów Uczniowie sami złożyli petycję – świetny przykład edukacji obywatelskiej
5	Testy na tabletkach zamiast papieru Konkretne, mierzalne zmniejszenie zużycia papieru
6	"Nie grzej ulicy" – kampania zimowa Promocja procedury wietrzenia. Plakaty humorystyczne: "Okno otwarte = pieniądze na wietrze"
7	Wspólne planowanie menu z kuchnią Uczniowie wraz z kierowniczką kuchni decydują o posiłkach. Dojrzały pomysł, który łączy gastronomię, ekologię i demokrację
8	Woda z dzbanków filtrujących w klasach Woda z dzbanków filtrujących w klasach zamiast butelkowanej. Konkretny, natychmiastowy pomysł. Oszczędność: mniej plastiku, mniej kosztów, lepsza woda

